

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
(тимчасова)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 055 Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та
регіональні студії

ХАРКІВ, 2016

I. Преамбула

1. РОЗРОБЛЕНО

Методичною комісією Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Голова методичної комісії:

Пономаренко В.С., д.е.н., проф., ректор ХНЕУ імені С. Кузнеця.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджена та введена в дію Наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 01.03.2016 р. №46/1 у відповідності до рішення вченої ради університету від 29.02.2016 р. Протокол №8.

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ ОПП

Проектна група (Наказ ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 14.01.2016 р. №21):

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) - д.е.н., професор кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Бузько І. Р.

Члени проектної групи:

- Отенко І.П., д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу;

- Москаленко Н.О., к.е.н., доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

II. Загальна характеристика

Тимчасова освітньо-професійна програма створена за відсутності Стандарту вищої освіти на основі використання таких положень Закону України «Про вищу освіту»:

1) ст. 1, п. 1. 17 - освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

2) ст. 10, п. 3 - стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми: обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей); форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

3) ст. 5, п.1 - перший (бакалаврський) рівень передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

4) ст. 1 п. 1.13 - компетентність визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

5) ст. 1 п. 1.19 - результати навчання - сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

На підставі цих положень прийнята (за термінологією Закону України «Про вищу освіту») така структура освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- структура програми підготовки бакалаврів;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Рівень освіти вищої	Перший (бакалаврський) рівень FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень / Бакалавр
Ступінь освіти вищої	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Освітня кваліфікація	бакалавр з міжнародних відносин
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	–
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з міжнародних відносин,
Опис предметної області	Об’єкти вивчення — міжнародні відносини, транскордонні та транснаціональні відносини, зовнішня політика держав, міжнародні організації, міжнародні комунікації, держави та міжнародні регіони у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях, міжнародна безпека та конфлікти, методології та методи міжнародно-політичних досліджень. Цілі навчання – здобуття поглиблених знань із теорії та практики міжнародних відносин, зовнішньої політики, світової політики, міжнародної безпеки та конфліктології, міжнародних комунікацій, розвитку міжнародних регіонів; отримання кваліфікації для комплексного аналізу та прогнозування міжнародних відносин та зовнішньої політики держав, а також для ефективної роботи в сферах зовнішньої політики та міжнародного співробітництва, у міжнародних організаціях, освітніх та науково-дослідницьких інституціях. Теоретичний зміст предметної області – поглиблені знання сутності міжнародних відносин, міжнародної безпеки, міжнародних конфліктів, системи та джерел зовнішньої політики держави, теорії міжнародних відносин, комплексні знання про країни та регіони, міжнародні комунікації та міжнародний інформаційний простір. Методи, методики та технології – збирати та аналізувати інформацію у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки, міжнародних комунікацій; визначати та прогнозувати напрями розвитку міжнародних відносин у різноманітних сферах; професійно використовувати іноземні мови у фаховій діяльності; здійснювати наукові дослідження проблем міжнародних відносин.
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов’язково)	Бакалавр з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій здатний виконувати професійні види робіт й обіймати первинні посади в органах державної влади, в організаціях та бізнес-структурах різних видів діяльності та форм власності згідно Національної рамки кваліфікацій та Національного класифікатору України: Класифікатор професій ДК 003:2013, а також посади викладача в закладах середньої та професійної освіти.

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 056 Міжнародні економічні відносини:

на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС,

на базі початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти – 180 кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

денна форма - три роки 10 місяців;

заочна форма - чотири роки 10 місяців.

Обсяг кредитів ЄКТС для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальності 056 Міжнародні економічні відносини

Цикли підготовки	Кількість кредитів ECTS
Цикл загальної підготовки	39 (16 %)
Цикл професійної підготовки	164 (68 %)
Цикл практичної підготовки та державна атестація	37 (16 %)
Освітня програма бакалавра за циклами на базі повної загальної середньої освіти:	240 (100 %)
у т.ч. варіативна складова	97 (40 %)

Вибіркова складова освітньо-професійної програми складається з :

- непрофільних дисциплін (MINOR COURSE, ELECTIVE COURSES);
- дисциплін професійного спрямування (MAJOR COURSE, ELECTIVE COURSES).

Непрофільні дисципліни (MINOR COURSE, ELECTIVE COURSES) обираються студентами із загального переліку навчальних дисциплін Університету (пул вибіркових дисциплін ХНЕУ ім. С. Кузнеця).

ELECTIVE COURSES – окремі варіативні дисципліни загальним обсягом 5 кредитів ЄКТС. Для загального циклу такими дисциплінами можуть бути:

- дисципліни соціально-гуманітарного спрямування (наприклад: «Соціологія», «Політологія», «Психологія», «Риторика», інші);
- дисципліни технологічного спрямування (наприклад: «Концепції сучасного природознавства», «Системи технологій промисловості», «Основи екології», інші).
- дисципліни правового спрямування (наприклад: «Господарське право», «Трудове право», «Цивільне право» та інші).

MINOR COURSE – це блок з чотирьох взаємопов'язаних дисциплін непрофільного для студента напряму підготовки, що вивчаються послідовно на 2, 3 курсах. Загальний обсяг MINOR COURSE складає 20 кредитів ЄКТС (по 5 кредитів на дисципліну).

Дисципліни професійного спрямування (MAJOR COURSE, ELECTIVE COURSES) пропонуються випусковими кафедрами. У сукупності MAJOR COURSE визначає спеціалізацію підготовки та можуть пропонуватися у вигляді пакету навчальних дисциплін.

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні теоретичні та практичні задачі і проблеми під час професійної діяльності у галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій та регіональних студій, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності	1. Здатність до навчання та розуміння професії. 2. Здатність до аналізу та синтезу. 3. Вільне володіння другою іноземною мовою. 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення, виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 6. Здатність планувати та управляти часом. 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. 10. Дух підприємництва, здатність виявляти ініціативу. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами. 2. Здатність до аналізу, узагальнення та виокремлення закономірностей, тенденцій та характерних рис світового розвитку, а також історичних, геополітичних, культурно-цивілізаційних, суспільно-економічних, політико-правових, етнодемографічних і природно кліматичних особливостей розвитку країн і регіонів світу. 3. Здатність демонструвати знання базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій та методів у сфері міжнародних відносин. 4. Здатність застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних відносин. 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг внутрішніх та зовнішніх факторів міжнародних відносин України з іншими державами, основних тенденцій та закономірностей розвитку сучасної світової політики в контексті міжнародних відносин, оцінювати та вміти адаптуватися до змін міжнародного середовища з врахуванням пріоритетів української зовнішньої політики. 6. Здатність застосовувати базові знання теорії та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин, стану і розвитку світової економіки, глобальних проблем та економічної політики окремих груп країн, особливостей процесів сучасної економічної глобалізації та транс націоналізації, ринкових умов, галузевої структури та головних суб'єктів світової економіки. 7. Здатність до реалізації процесів пошуку, передачі та аналізу інформації, підбору та використання аналітичного інструментарію в формуванні політичного рішення для імплементації зовнішньополітичної

	стратегії, в усіх сферах міжнародних відносин, глобальної та регіональної комунікації. 8.Здатність до застосування теоретичних основ та практичних навичок у забезпеченні національної безпеки та формуванні безпекової компоненти міжнародних відносин. 9.Здатність володіти принципами та формами дипломатичної комунікації, особливостями дипломатичного протоколу та етикету, протокольних заходів, процедур, документів, знаннями та навичками раціональної організації дипломатичної та консульської діяльності закордонних дипломатичних представництв, виступати учасником ділових міжнародних організаційно-правових відносин. 10.Здатність обґрунтовувати доцільність застосування дипломатичних методів вирішення проблем, завдань, конфліктних ситуацій на міжнародному рівні. Здатність підтримувати належний рівень теоретичних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
--	--

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Застосовувати знання принципів філософського осмислення світу за допомогою базових філософських категорій, формування філософськи обґрунтованого світогляду.
2. Демонструвати всебічні знання про просторово-територіальну організацію держав світу, міжнародні організації глобального та регіонального рівнів, взаємовідносини України з ними на сучасному етапі розвитку.
3. Демонструвати глибоке розуміння законів та категорій науки, закономірностей функціонування і розвитку економічних систем, сутності ринкової економіки, способів і методів ефективного використання обмежених економічних ресурсів суспільства та проблем розвитку українського суспільства.
4. Застосовувати знання національних і міжнародно-правових актів, умінь та навичок правильного їх застосування, аналізувати міжнародно-правові аспекти діяльності міжнародних організацій.
5. Аргументувати процеси та явища в міжнародних відносинах, використовуючи знання провідних політологічних шкіл.
6. Застосовувати принципи, функції, методи управлінської роботи, аналізувати економічні та політичні явища, застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій досліджень.
7. Аналізувати закономірності та виділити особливості розвитку світової політики.
8. Застосовувати основи економічної політики (зовнішньо-торгівельної, валютно-кредитної та виробничо-інвестиційної).
9. Ідентифікувати та контролювати конфліктну ситуацію, вирішувати конфлікт і прагматично його використовувати.
10. Аналізувати, оцінювати та пояснювати зовнішньополітичні дії держави у міжнародних відносинах.
11. Демонструвати (обговорювати, дискутувати, представляти, читати, розповідати та ін) мовні компетенції з іноземної мови.

12. Розв'язувати проблеми в сфері міжнародних відносин на основі використання інформаційних систем і технологій, продемонструвати навички збирання, систематизації та аналізу інформації, виявлення і оцінювання закономірностей формування, розвитку та взаємодії соціальної, політичної, економічної складових явищ і процесів.

13. Продемонструвати розуміння особливостей функціонування та тенденцій розвитку міжнародного середовища.

14. Застосовувати знання організації дипломатичної діяльності, ведення дипломатичного протоколу та етикету, реалізації протокольних заходів, процедур.

15. Аргументувати прийняття рішень у міжнародній практиці, застосовуючи дипломатичні механізми та інструментарій вирішення проблем, завдань, конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

16. Застосовувати методологічний апарат з міжнародних стандартів забезпечення національної безпеки та формування безпекової компетентності міжнародних відносин.

17. Пропонувати раціональні форми міжнародних відносин на основі знань організаційно-правових засад державно-приватного партнерства, залучення приватного капіталу для реалізації державної політики.

Інтегрувати, модифікувати, розвивати та використовувати набуті професійні знання, досвід в практичній діяльності, виявляти інтерес до професійної діяльності.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

Галузь знань 05 СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ,
спеціальність: 055 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
СТУДІЇ,
перший (бакалаврський) рівень

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Структура, %
	кредитів ЄКТС	годин	
ЗАГАЛЬНИЙ ЦИКЛ	34	1020	14%
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	24	720	10%
<i>ВАРІАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	10	300	4%
ПРОФЕСІЙНИЙ ЦИКЛ	179	5370	75%
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	129	3870	54%
<i>ВАРІАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	50	1500	21%
ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	17	510	7%
ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ	10	300	4%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	240	7200	100%
<i>в тому числі: варіативна складова</i>	60	1800	25%

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Форма контролю
	кредитів ЄКТС	годин	
ЗАГАЛЬНИЙ ЦИКЛ			
БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	150	Екзамен
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	31	930	Залік, Екзамен, Залік, Екзамен, Залік, Залік, Залік
Соціально-економічна історія України	5	150	Екзамен
Філософія	5	150	Екзамен
Правознавство	5	150	Екзамен
РАЗОМ БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	51	1530	—
ВАРІАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ (ELECTIVE COURSES)			
(студенти мають обрати варіативні навчальні дисципліни із загальноуніверситетського пулу)			
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	5	150	Залік
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	5	150	Залік
РАЗОМ ВАРІАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	10	300	—
РАЗОМ ЗАГАЛЬНИЙ ЦИКЛ :	61	1830	—
ПРОФЕСІЙНИЙ ЦИКЛ			
БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
Країнознавство	10	300	Залік, Екзамен
Політична економія	5	150	Екзамен
Теорія міжнародних відносин	5	150	Екзамен
Міжнародні відносини та світова політика	9	270	Екзамен, Залік
Світова економіка та міжнародні економічні відносини	5	150	Екзамен
Міжнародне право	5	150	Екзамен
Міжнародні організації та міжнародна діяльність	5	150	Екзамен
Конфліктологія та теорія переговорів	5	150	Екзамен
Міжнародні економічні відносини	5	150	Екзамен
Міжнародні економічні відносини: Курсова робота	1	30	Курсова робота
Міжнародна інформація	8	240	Залік, Екзамен
Комплексна курсова робота	1	30	Курсова робота
Теорія та практика перекладу	9	270	Залік, Екзамен
Вища математика	5	150	Залік
Сучасні інформаційні системи і технології	5	150	Екзамен

Мікро- та макроекономіка	5	150	Екзамен
Статистика	5	150	Екзамен
РАЗОМ БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	93	2790	—
<i>ВАРІАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>			
<i>НЕПРОФІЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>			
<i>(студенти обирають варіативні навчальні дисципліни із загальноуніверситетського пулу)</i>			
Іноземна мова в професійній сфері	20	600	Залік
ВСЬОГО МАЙНОР :	20	600	—
<i>МЕЙДЖОР «Регіональні студії»</i>			
Основи геополітики та геостратегії	4	120	Екзамен
Регіоналізм в сучасних міжнародних відносинах	5	150	Екзамен
Політико-економічне співробітництво країн Європейського Союзу	5	150	Екзамен
Регіональні організації Західної півкулі	5	150	Екзамен
Економічний розвиток країн Близького та Середнього Сходу	4	120	Екзамен
Міжнародна та європейська безпека	4	120	Залік
ВСЬОГО МЕЙДЖОР :	30	900	—
<i>МЕЙДЖОР «Суспільні комунікації»</i>			
Маркетингові дослідження та реклама	4	120	Екзамен
Державно-приватне партнерство	5	150	Екзамен
Дипломатична діяльність	5	150	Екзамен
Міжнародний консалтинг	5	150	Екзамен
Реклама та зв'язки з громадськістю	4	120	Екзамен
Соціологічні методи в дослідженні міжнародних відносин	4	120	Залік
ВСЬОГО МЕЙДЖОР :	30	900	—
РАЗОМ ВАРІАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	50	1500	—
РАЗОМ ПРОФЕСІЙНИЙ ЦИКЛ :	140	4200	—
ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ			
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «Університетська освіта»	1	30	Залік
ТРЕНІНГ-КУРС «Безпека життєдіяльності»	2	60	Залік
ТРЕНІНГ-КУРС «Основи охорони праці»	2	60	Залік
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА	2	60	ЗВІТ
ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА	4	120	ЗВІТ
КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ	2	60	ЗВІТ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	3	90	ЗВІТ
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	9	270	ЗВІТ
РАЗОМ ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ :	25	750	—

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ			
Державний екзамен з іноземної мови	2	60	Екзамен
Підготовка та захист дипломного проекту	12	360	Дипломна робота
РАЗОМ ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ :	14	420	—

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація за спеціальністю здійснюється у формі: ▪ державного екзамену з іноземної мови (денна форма); ▪ публічного захисту дипломної роботи бакалавра за спеціальністю 056 Міжнародні економічні відносини (денна форма) або єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (заочна форма).
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця розробляє та затверджує: 1) положення про Державну екзаменаційну комісію (ДЕК); 2) порядок перевірки кваліфікаційних дипломних бакалаврських роботи на плагіат; 3) нормативи унікальності текстів кваліфікаційних дипломних бакалаврських робіт. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється ДЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Дипломна робота бакалавра допускається до захисту перед ДЕК за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця. Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи: Кваліфікаційна дипломна бакалаврська робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра з економіки для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ДЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома. Дипломна робота бакалавра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності. Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних робіт, запобігання академічного плагіату дипломні роботи мають бути розміщені на офіційному сайті Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи забезпечення якості освіти: • відповідальність за якість вищої освіти, що надається; • забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і студентів; • забезпечення якості сприяє розвитку культури якості; • забезпечення якості враховує потреби та очікування студентів, усіх інших стейкхолдерів та суспільства. Процедурами забезпечення якості освіти є: • розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; • розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • розробка системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами. • організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; • формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; • створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • розробка політики щодо ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; • інших процедур і заходів.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програм з метою забезпечення їх відповідності потребам студентів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони. Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання: • змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; • потреб суспільства, що змінюються; • навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і

	результатів завершення освітньої програми; • ефективності процедур оцінювання студентів; • очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; • навчального середовища відповідності меті і змісту програми; • якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне: • оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; • критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; • оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; • оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; • процедури оцінювання здобувачів вищої освіти повинні враховувати пом'якшувальні обставини; • оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; • наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах: • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; • прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; • моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності; • обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; • оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Вищі навчальні заклади забезпечують освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку студентів. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 056 Міжнародні економічні відносини, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів тощо.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах: • дотримання загальноприйнятих принципів моралі; • демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; • повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; • дотримання норм законодавства про авторське право; • посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; • самостійне виконання індивідуальних завдань. У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.

Спеціальні вимоги до зарахування: Набір на спеціальність освітнього рівня «бакалавр» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного тестування.

Для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, вміннями й навичками в галузі загальноєкономічних та фахових наук.

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Згідно статті 32 п. 1 Закону України «Про вищу освіту» Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця проводить підготовку бакалаврів за спеціальністю 055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Діяльність вищого навчального закладу провадиться на принципах:

- 1) автономії та самоврядування;
- 2) розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить вищий навчальний заклад, органів управління вищого навчального закладу та його структурних підрозділів;
- 3) поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;
- 4) незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (крім вищих духовних навчальних закладів).

Перелік використаних джерел

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266 - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
7. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
8. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів

вищої освіти» від 06. 11. 2015 № 1151. -
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.

9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.

10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ», – К.: 2010.

11. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

12. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.

13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.

14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf